

Izhaja v ponedeljek in petek.

Stane mesečno Din 7—,
za inozemstvo Din 20—.Račun pri poštno-čkovnem
zavodu št. 10.666.

Nova Doba

Režakcija in uprava: Celje,
Strossmayerjeva ulica 1,
pritličje, desno.
Rokopisi se ne vračajo.
Oglesi po tarifu.
Telefon int. štev. 65.

Predloži glede prostora in dneva objave oglasov se uvažujejo le po možnosti. — V tekstnem delu uvrščene novice s številkami so plačljive.

Štev. 37.

Celje, petek 9. maja 1930.

Leto XII.

Razvoj naših državnih železnic

Predvojna Srbija je imela 928 km normalnotirnih in 454 km ozkotirnih železnic, bivši avstrijski in ogrski deli sedanje Jugoslavije pa precej več. Po vojni je bilo zgrajenih več novih železnic, tako da je imela naša država 1. januarja 1930 skupno 6.886,6 km normalnotirnih in 2.339,4 kilometrov ozkotirnih železnic s širino 0,76 in 0,60 m. To so železnice v državnem obratu. Leta 1922. smo imeli 2294 lokomotiv, 4381 osebnih in 48.828 tovornih vagonov, leta 1926. 2.511 lokomotiv, 5.478 osebnih in 58.111 tovornih vagonov, ob koncu leta 1929. pa 2597 lokomotiv, 5.646 osebnih in 60.598 tovornih vagonov.

Od leta 1919. do konca leta 1927. je bilo v Jugoslaviji zgrajenih 517 km normalnega, 110 km ozkega tira po 0,76 m in 160 km ozkega tira po 0,60 m, v letih 1928. in 1929. pa še okrog 250 km. Za nove železnice je bilo izdanih od leta 1919. do 1930. približno 1.400 milijonov dinarjev.

Gradbeni program za bodoča leta je obširen in je bil izdelan od strokovnjakov na državni konferenci v začetku leta 1927. Ta program obsega 56 novih normalnotirnih in 14 ozkotirnih prog v skupni dolžini 8.102 km. Te proge naj bi zgradili v dveh gradbenih dobah: v prvi dobi 5.009 km in sicer 4.248 km normalnega in 761 km ozkega tira, v drugi dobi pa 3.093 km in sicer 2.303 km normalnega in 790 km ozkega tira. Železniško omrežje v naši državi bi po izvedbi vsega programa merilo okrog 18.000 km. Skupni stroški so proračunani na 26 milijard dinarjev: za prvo dobo 15, za drugo 11 milijard. Zakonito določenih je doslej le približno 1.800 km, med njimi delne proge Jadranske železnice Beograd—Kragujevac — Kraljevo — Raška — Mitrovica — Priština — Peč — Andrijevič — Belopolje — Kolašin — Podgorica — Kotor.

Želeti bi bilo, da bi se ta železniški program izvedel že v najbližji bodočnosti, ker je njega izvedba velikega pomena za ves naš narod ter za medsebojno spoznavanje in zblizanje, ki ga pospešujejo dobre prometne zveze.

DOMAČE VESTI

d Znižanje banovinskih proračunov. Kakor znano, je finančno ministristvo potrdilo s 1. aprilom banovinske proračune. Pokazalo se je sicer takoj, da se niso vse banske uprave držale vladinih navodil o štednji, vendar pa v pičlo odmerjenem času ni bilo mogoče prekontrolirati vseh postavk. Sedaj je izdal ministrski predsednik general Živković odlok glede redukcije banovinskih proračunov in naročil, da se v banovinskih proračunih vsi odobreni izdatki za reprezentacijo in zaupne posle, za razne podpore, nagrade in honorarje ne izvrše, ostali, v visoki izmeri odobreni izdatki pa naknadno še enkrat prešturajo in znižajo na najnujnejše vsote, ki bodo v soglasju s stvarnimi potrebami.

d Naša trgovinska bilanca v prvem četrtletju. V prvem četrtletju 1930. smo izvozili iz naše države 298.360 ton v vrednosti 1.740,5 milijona Din, uvozili pa za 1.696 milijonov Din. Čeprav se je naš izvoz v prvem četrtletju povečal napram lanskemu izvozu za 386 milijonov Din, je ostala naša trgovinska bilanca pasivna, ker se je istočasno dvignil tudi uvoz za 91 milijonov Din. Kljub temu pa je letos naša trgovinska bilanca mnogo boljše nego prejšnja leta, kajti v letošnjem prvem četrtletju je znašala pasivnost le 44,5 milijona Din napram 339 milijonom v prvem četrtletju preteklega leta in 542 milijonom v istem razdobju predlanskega leta.

d Težek defekt v falski elektrarni. V ponedeljek 5. t. m. okrog 4. popoldne je treščila strela v elektrarno na Fali ter popolnoma uničila eno generatorsko oljno stikalo z 10.000 volti in poškodovala tudi druge dele stikalne naprave. Vsled tega je bil unkinjen ves tok do Maribora, Celja, Trbovelj in Varaždina. Z rezervnim materialom je bilo mogoče do večera preskrbeti vsa omrežja, razen voda Laško, s tokom. Laški vod je medtem preskrbela centrala Trboveljske premogokopne družbe, tako da je tudi Celje z okolico imelo že ob 1/8. zvečer tok.

d Nove telefonske zveze žalca z inozemstvom. S 1. majem so bile otvorjene nove telefonske zveze Žalca v Savinjski dolini z Berlinom,

Frankfurtom ob Meni, Fürthom na Bavarskem, Monakom, Nürnbergom in Regensburgom.

d Občinski vodovod v Laškem je bil 3. t. m. kolavdiran. Komisija je ugotovila, da vodovod brezhibno funkcionira. Novi vodovod bodo že letos podaljšali do termalnega kopališča. Zadevne stroške v znesku 55.000 Din bosta nosila občina in Okrožni urad za zavarovanje delavcev kot lastnik termalnega kopališča.

d Nov odvetnik na Vranskem. V četrtek 8. t. m. je otvoril odvetnik g. dr. Josip Godnič na Vranskem svojo pisarno.

d Prepovedana ženska postrežba. Mestna policija v Dubrovniku je prepovedala žensko postrežbo v vseh tamošnjih kavarnah in gostilnah.

d Strokovno šolstvo v naši državi. V Jugoslaviji je 19 trgovskih akademij (297 profesorjev in 3438 dijakov). Trgovskih šol je 11 (66 profesorjev in 981 učencev). Pomorske trgovske akademije imamo tri (38 profesorjev in 252 dijakov). Srednjih tehničnih šol je 5 (202 profesorja in 1105 dijakov), strokovnih obrtnih šol 16 (126 profesorjev in 1105 dijakov), ženskih obrtnih šol 163 (7183 učenec). Od obrtnih in obrtno-nadaljevalnih šol jih je v Beogradu 12 (1266 učencev), v Srbiji 99 (3988 učencev), na Hrvatskem 61 (10.991 učencev), v Sloveniji 91 (okrog 8000 učencev) in v Bosni in Hercegovini 46 (3530 učencev).

d Novo planinsko glasilo v Ljubljani. Nedavno je bil ustanovljen v Ljubljani konzorcij, ki namerava začeti izdajati novo planinsko glasilo. V konzorciju, ki mu načeljuje g. dr. I. C. Oblak, so še gg. prof. Ferdo Seidl, dr. Šnuderl, dr. M. Hrašovec iz Celja, prof. Janko Mlakar, pomožni škof dr. Rožman, dr. Valentin Korun, dr. Jakob Prešeren in drugi slovenski alpinisti.

d Novo planinsko zavetišče ob severni meji. Mariborska podružnica SPD bo otvorila v nedeljo 11. t. m. novo planinsko zavetišče pri Sv. Pankraciju na Kozjaku ob naši skrajni severni meji.

d V mnogih pokrajinah še vedno radi uporabljajo doma izdelano milo. Gospodinje mislijo, da je to milo sigurno čisto in neškodljivo, ker se

pri kuhanju mila uporablja edinole mast in lug. In četudi je temu tako, je še vedno upravičena bojazen, da je v milu, ki se izdeluje, t. j. kuha brez strokovnega znanja, preveč luga, ki tkanine razkraja. Druga napaka mila, ki se kuha doma, je, da vsebuje mnogo nesnage. Material, ki vsebuje klej ali pokvarjene ostanke mesa, onesnaži milo in daje perilo, ki se z njim pere, neprijeten duh. Tem neprijetnostim se je mogoče izogniti, če se pri pranju uporablja milo, ki je izdelano skrbno in s strokovnim znanjem. Albus milo je brez luga in iz čistega materiala. Perilo, ki se pere z njim, ima svež in prijeten duh. 170

d Urejeno prebavo in zdravo kri dosežemo z vsakdanjo uporabo pol kozarca naravne »Franc Jožefove vode«. Strokovnjaki zdravniki za motnje pri prebavi hvalijo »Franc Jožefovo« vodo, ker poživlja delovanje želodca in črevesa, odpravi otekline, jeter, zviša izločevanje želodca, stopnjuje izločevanje seči, pokrepi presnavljanje in posveži kri. »Franc Jožefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Iz Celja in okolice

Materam!

(K Materinskemu dnevu 11. maja.)

Pozdravljene matere vseh slojev našega naroda! Ve, ki ste najbistvenejši del njegov, ker ga obnavljate, mu vdano služite in mu varujete najdragocenejšo svetinjo — njegov jezik. Ve ste na Materinski dan slavljenke in narod Vam hoče na Vaš dan pokazati svojo hvaležnost in ljubezen. Pa bodite gospodarice palač ali skromne gospodinje kmečkih domov in delavskih hišic, danes ste nam le matere. Na različen način Vam bodo Vaši domači izkazovali svojo vdanost, toda bistvo bo povsod isto: poklon Vašemu dostojanstvu, zahvala Vašemu trpljenju, požrtvovalnosti, delavnosti, skrbi. Ta dan Vam vsa srca žele sreče in veselja. Deca naj Vas neguje, Vam govori mehke besede! In če Vam je razkropljena po svetu, naj se Vas spomni in Vam pošlje iz daljav ljubeče pozdrave.

In dobro besedo tudi Tebi, druga mati, tolikokrat krivično sojena ma-

Tast Kondelik in zet Vejvara

Češki spisal Ignát Herrmann.

67

Z avtorjevim dovoljenjem poslovenil Stanko Svetina.

»Toda oče«, je rekel Vejvara, »to so tla in pohištvo.«

»Hudiča, pa ne pohištvo!« je zaklical mojster. »Pohištvo imamo že dvajset let, dosti časa je imelo, da je popokalo, in tla so stara kakor hiša. Zakaj pa prej nises ničesar slišal, ko je bila mati doma? He?«

»Niste se za to brigali, oče«, je pojasnjeval Vejvara. »Vedno vse poka, pri nas tudi. Ako je vlažno, škriplje, in ko se les suši, pa poka.«

»Torej pojdi in poglej, kje je kaj počenega«, je stegnil mojster roko. »Dragi moj, meni se zdi, kakor bi tu nekdo hodil in pokal z bičem po omarah in lomil na njih okraske. No, če ne bi imel Katinke v kuhinji, ne bi spal niti eno noč. Samo da bi že prišla mati nazaj!«

Vejvara je molčal. Čim bolj bi tasta prepričeval o naravnem vzroku strašljivega pokanja, tem bolj bi se mojster skliceval na svoje spiritistično mnenje. In razen tega je Vejvara slutil, da mu njegovo stanovanje

kmalu tudi tako oživi. Res je, ve, kaj je vse to, toda prijetno tudi ni.

Cas je potekal. Vejvara je zdajpazdaj pogledal na žepno uro.

»Kam pa še hočeš iti, Fran?« ga je vprašal mojster, ki je to zapazil.

»Pred gledališče, po Pepico, oče. Sama ne more domov.«

»Kaj domov!« je zaklical Kondelik. »Menda mi vendar ne boš sedaj ušel. Časa imaš dosti, jutri je nedelja, lahko se boš naspal. Pripeljal boš Pepico iz gledališča k nam. Ali še bolje bo, ako sploh ostaneš tu.«

»In Pepica?« je ugovarjal Vejvara.

»Kaj pa Pepica?«

»Po Pepico pojde Katinka — tako vas imam vsaj gotovo.«

Čez četrte ure je šla Katinka k gledališču. Vejvara ji je zelo podrobno pojasnil, h katerim vratom se mora postaviti, da ne bi mlade gospe zgrešila. Mojster Kondelik je Katinki tudi naročil, da bi spotoma kupila večerjo za Pepico.

Toda čim je Katinka izginila, se je udaril mojster po čelu.

»Tristo vragov! Da mi ni prišlo prej na misel! Lahko bi bila poslala po kako porcijo k Pokornemu, po kaj svežega, potem pa bi Katinka pogrela, da bi imela Pepica toplo večerjo. Prav vražje mrzlo je — ta junij se je pokazil. In ravno v tem najlepšem času je morala iti naša mati. Reviča!«

Vejvari se je sicer mamica smilila, toda povedal je, da bo Pepica zadovoljna s salamami in s šunko, da ima to rada. Toda mojster se je še vedno jezil.

»Nič mi ne pride na misel, sedaj je že prepozno! In vam tudi ne, Vejvara! Ko bi imela vsaj nekaj časa zanj. Toda Katinka je tam — kdo bi to znašal vkup!«

S to mislijo, da bi nekaj moralo biti, je mojster Kondelik oživel. Hodil je od kota do kota, kakor bi iskal včerajšnji dan, šel je iz sobe v kuhinjo, jemal v roko najbolj nepripravne stvari in jih je polagal nazaj, ker ni vedel z njimi kaj in kako. In pri tem je mrmral:

»Človek se dosti najezi s temi ženskami, to je res, toda če jih vrag odnese, jih povsod zopet manjka. Vsaj malo čaja...«

»Oče, če ne gre za nič drugega«, se je oglašil Vejvara, »in če imate do-

ma čaj in rum ali konjak — to bo takoj. Bože, koliko sem skuhal čaja, ko sem bil še sam! V lončku.«

»Vem, Vejvara«, je rekel mojster Kondelik, »pogostili ste z njim gospo Mukšnablovo in gospodično Loti, kaj ne?«

»Ampak, oče!« se je branil Vejvara.

»No le molčite, vi kujon. Mati vas ne sliši in Pepica tudi ne. Toda kako bo s čajem, to ne vem. Preslico imamo gotovo, česen tudi.«

»Kaj pa samovar, oče?« je vprašal Vejvara.

»Seveda ga imamo!« je rekel mojster. »Mati si je pri njem prežgala precej predpasnikov.«

Čez nekaj časa sta srečno iztaknila škatljo s čajem, samovar, špirit, rum, sladkor.

»Kaj sem rekel«, se je smejal mojster. »Samo poiskati je treba. Navadno človek ne najde ničesar, ko gredo ženske proč — in čudim se le, da ni mati vsega tega odnesla s seboj. Sedaj pa kuhajte!«

Vejvara je slekel suknjo in se je poprijel dela. Nalil je mrzle vode, zažgal pod samovarom špirit in je odmeril čaj.

čeha! Z občudovanja vredno vestnostjo nadomestuješ mnogokrat osiroteli hiši mater, čeprav nista vedno ljubezen in hvaležnost Tvoje plačilo. Naj bo tudi Tebi Materinski dan — dan radosti.

Pozdrav in hvala še Vam, duševne matere in voditeljice mladine, ki polagate v njena srca zaklade, ki jih rodna mati v mnogih slučajih ne more.

c **Proslava Materinskega dne.** Ko lo jugoslovenskih sester v Celju bo priredilo skupno s pmladkom Rdečega križa vsakoletni Materinski dan v nedeljo 11. t. m. Dopoldne bo v mestu prodaja cvetlic in od 10.30 do 12. koncert v mestnem vrtu, ob 16. pa v mestnem gledališču slavnostna akademija z naslednjim zanimivim sporedom: Anica Černejeva: »Mamica« in »Prošnja« (deklamaciji). Rihard Wagner: Zbor romarjev iz opere »Tannhäuser«; Alojzij Mav: »Mamica moja, povej mi.« (Štiriglasni zbor deške meščanske šole pod vodstvom učitelja g. Segule.) C. Debussy: III. stavek iz I. kvarteta; P. I. Čajkovski: Andante cantabile. (Godalni kvartet gg. Karlo Sancin, V. Schramm, Dušan Sancin in Oton Bajde.) Drugi del akademije bo nudil posebno mladini mnogo užitka. Uprižori se Ivana Albrehta pravljica igra s petjem v 4 dejanjih »Sirota Jerica«. Pevske točke je nastudirala ga. Zinka Thalerjeva, rajanje palčkov in vil gdč. Erna Kovačeva. Režira g. Adolf Pfeifer. Pričakujemo, da se bo celjska javnost v čim večjem številu udeležila te prireditve in s tem primerno proslavila Materinski dan.

c **Važno gostilničarsko zborovanje v Celju.** Z ozirom na neugodni položaj, v katerega je spravila uvedba novih davkov gostilničarje, je uvedla Zveza gostilničarskih zadrug v Mariboru ponovno akcijo, da najde izhod iz sedanjega položaja. V ta namen se bo vršila v ponedeljek 12. t. m. ob 10. dopoldne v hotelu »Evropi« v Celju skupna konferenca mariborske in ljubljanske Zveze gostilničarskih zadrug, ki se je bodo udeležili gostilničarji iz vse dravske banovine. Na dnevnem redu je pozdrav predsednika Gostilničarske zveze v Mariboru, volitev predsednika zborovanja, razgovor o nameravanem povišanju cen piva, obrtni zakon, vinotoči in točilnice, privatne kuhinje, nabavljalne zadruge in konsumna društva, odprava trošarinskih registrov, banski sosveti in občinski zastopi, glasbene takse, skupni tisk, osrednja zveza v Beogradu in naše stališče, resolucije in slučajnosti.

c **Gjurgjev dan v Celju.** Posadka celjske garnizije je v torek 6. t. m. slovesno proslavila običajni Gjurgjev dan. Zjutraj je odkorakalo vojaštvo z oficirskim zborom z vojaško godbo na čelu na Stari grad, kjer se je vršila ves dan prisrčna zabava. Popoldne so se vrnili z zelenjem okrašeni vojaki med sviranjem godbe v obe vojašnici.

c **Koncert »Svobode«.** Moški zbor »Svobode« pod vodstvom pevovodje g. C. Preglja priredi v soboto 10. t. m. ob 8. zvečer koncert v mali dvorani Celjskega doma. 327

c **Bonbončkov dan.** Ženska podružnica Družbe sv. Cirila in Metoda v Celju bo priredila 27. t. m. bonbončkov dan. Ker je čisti dobiček določen v dobrodelne namene, pričaku-

jemo, da ne bo nikdo odklonil malega prispevka.

c **Smrtna kosa.** V Kasazah pri Petrovčah je umrl 80-letni posestnik in gostilničar Franc Kodela, v celjski bolnici pa 6. t. m. 6-letni Franc Vozlič, sin dnarice iz Sv. Petra na Medvedjem selu za difterijo in v petek 9. t. m. v Gaberju 148 pri Celju 15-letna Hedvika Javorškova, hči strugarskega mojstra pri Westnu. N. p. v m.!

c **Na naslov falske elektrarne.** V soboto 3. t. m., ponedeljek 5. in petek 9. t. m. se je v Celju ponovno primerilo, da je zmanjkalo povsod električnega toka. V ponedeljek popoldne je bila temu kriva nesreča v falski elektrarni, ostalim slučajem pa ne vemo vzroka. Vsled takih defektov trpijo vsi obrati občutno škodo. Potrebno bi bilo, da bi vodstvo falske elektrarne pojasnilo vzroke zadnjim pogostim defektom.

c **Tri prošnje za kinematografsko koncesijo v Celju.** Pred kratkim so bile vložene pri kr. banski upravi v Ljubljani tri prošnje za podelitev kinematografskih koncesij v mestu Celju. Prošnje so vložili najemnik Mestnega kina g. Ferdo Čeplak, kinopodjetnik M. Tomljenović iz Bjelovara in Katoliško prosvetno društvo v Celju. Gosp. Tomljenović namerava predvajati v Celjskem domu zvočne filme, Katoliško prosvetno društvo pa v novi palači Ljudske posojilnice prosvetne filme. Po invalidsekm in dobrovoljskem zakonu ima g. Čeplak prednost pri podeljevanju kinematografskih koncesij.

c **Napačnega so prijeli.** V torek 6. t. m. okrog 10. dopoldne je nekdo sporočil celjski policiji, da se nahaja v delikatesni trgovini g. B. na Kralja Petra cesti znani vlomilec L., ki ima baje pri sebi samokrese in nože. Trije stražniki in štirje policijski agenti so se takoj podali k omenjenemu trgovini in jo obkolili z naperjenimi samokresi. V trgovini, pred katero se je zbrala velika množica občinstva, so našli mlajšega moža, ki se jim je zdel identičen z vlomilcem, ga aretirali in gnali vklenjenega v močnem spremstvu skozi mesto na stražnico. Aretiranec se je med potjo ves čas smejal in trdil, da mu je ime Petelinšek. Na stražnici se je končno izkazalo, da niso prijeli pravega in da mladi mož sploh ni v nikakoli zvezi z iskanim vlomilcem. Aretiranca so seveda takoj izpustili. Razburljiva aretacija je vzbudila v Celju precejšnjo senzacijo.

1. VI. 1930 Gasilski dan 1. VI. 1930
združen z veliko TOMBOLO.

c **Iz sodne dvorane.** Pred okrožnim sodiščem v Celju je bil obsojen občinski svetnik g. Jožef Žumer, gostilničar na Glavnem trgu v Celju radi razžaljenja urad. osebe po § 104. srb. kz., ker je razžalil mestnega gozdarja g. Alojza Rihteršiča. Ustavil ga je na Glavnem trgu in ga stavil na odgovor, ker mu ni mogel dobaviti iz mestnih gozdov toliko drv, kakor je Žumer zahteval. Pri tem pa je zamenjal vlogo kupca z vlogo občinskega svetnika in dozdevnega šefa ter žalil Rihteršiča osebno in mu grozil z odpovedjo iz občinske službe. Obsojen je bil na 400 Din globe oz. na 8 dni zapora.

c **Tragični dogodek v Novi cerkvi pred sodiščem.** V ponedeljek 5. t. m. se je vršila pred malim senatom na celjskem okrožnem sodišču razprava proti 32-letnemu čevljarju-invalidu Mihaelu Smrečniku iz Nove cerkve, ki je 16. februarja t. l. usmrtil 48-letnega urarja Franca Kuglerja iz Vojnika. Senatu je predsedoval s. ap. s. Levičnik, votanta sta bila s. o. s. dr. Dolničar in Deteček, državno tožilstvo je zastopal dr. Juhart, obtoženca je zagovarjal odvetnik dr. Gvidon Sernek. Tragični dogodek, s katerim smo svoječasnno že poročali, se je odigral takole: V nedeljo 16. februarja je popivalo v novo otvorjeni gostilni Jakoba Pekušaka v Novi cerkvi več domačinov, med njimi tudi urar Franc Kugler s svojim očetom.

HUMANIK

V BARVAH **100:**
PLATNENE **D60:**
PRAVILNA OBLIKA

Okrog pol 10. zvečer je zapustil Kugler v družbi očeta in nekaterih prijateljev, ki so bili z njim vred močno vinjeni, gostilno. Na cesti se je Kuglerjev oče nenadoma zgubil. Družba je hotela starca dvigniti, v tem pa jih je začel Franc Kugler psovati, češ da hočejo njega in očeta preteptati. Kugler je izvelkel iz žepa samokres in oddal dva strela v zrak. Tretji strel pa bi bil skoro zadal čevljarja Mihaela Smrečnika, ki je stal v bližini. Smrečnik se je skril za hišo, Franc Kugler pa mu je sledil s samokresom. Smrečnik je v vinenosti pograbil žepni nož in zabodel Franca Kuglerja v vrat. Prerézal mu je žilo odvodnico. Kuglerja, ki se je po par korakih zgubil, so prenesli v neko bližnjo hišo, kjer pa je kmalu po polnoči izkrmavel. Kugler je zapustil vdovo, ki živi v Brezgu na Predariskem. Smrečnik je bil obsojen zaradi prekoračenja silobrana na 1 leto zapora. Zagovornik je prijavil revizijo procesa.

c **Občni zbor starešin »Triglava«.** Preteklo nedeljo dopoldne je imela »Starešinska zveza Triglavancov« v Celjskem domu svoj 10. redni občni zbor, ki ga je v odsotnosti obolelega predsednika g. dvor. svet. dr. Toplaka vodil zvezin podpredsednik prof. Brolih. Zbor je bil dobro obiskan, navzočih je bilo tudi nad 20 aktivnih »Triglavancov« iz Zagreba in Ljubljane. Poleg običajnih poročil funkcijonarjev, iz katerih je posneti, da je bilo odborovo delo v preteklem poslovnem letu mnogo živahnije nego prejšnja leta, sta bili na dnevnem redu dve važni točki: predlog starešine prof. Ažmana za prenos zvezinega sedeža v Celje, ki pa je bil po daljši, stvarni debati odklonjen, in predlog odbora na spremembo pravil v tem smislu, da se omogoči osnivanje skupne eksekutive celokupnega naprednega starešinstva; ta predlog je bil z nekaterimi spremembami z navdušenjem sprejet. Organizacija starešin »Triglava«, katere redni člani so doslej lahko bivi »Triglavani«, »Savani«, »Ilirijani« in »Slovenijani«, se imenuje sedaj Starešinsko društvo JAD »Triglava«. Eksekutiva naprednega starešinstva pa predstavlja pod imenom »Zveza naprednega starešinstva« povsem samostojno organizacijo, v kateri uživata že obstoječi starešinski društvi »Triglava« in »Jadrana« popolno enakopravnost. Občni zbor je že določil člane za to zvezo naprednega starešinstva ter je pričakovati, da stopi ta za naše akademike tako važna zveza v kratkem v življenje. Z velikim navdušenjem in dolgotrajnim odobravanjem je izvolil občni zbor ob priliki 10-letnice obstoja starešinske zveze svojega predsednika dvor. sv. dr. Toplaka za častnega člana. V novi odbor starešinskega društva »Triglava« so bili izvoljeni po večini isti tovariši, na novo je prišel v odbor dr. Grmovšek. Tudi vsi poverjeniki v posameznih starešinskih okoliših so ostali isti, izvzemši Novo

mesto, kjer je določen za poverjenika ing. Medic. Po izredno dobro uspelem občnem zboru, ki je znova pokazal prisrčnost in enodušnost starih Triglavancov, so napravili udeleženci izlet v Petrovče, kjer so starešine s svojimi rodbinami in znanci ter aktivni Triglavani v veseli družbi preživeli nekaj lepih uric.

c **Sodelovanje naših ribarskih društev.** Ribarska društva v Celju, Ljubljani, Mariboru in Udruženje lastnikov ribarskih revirjev so imela v soboto 3. t. m. v Celju sestanek, na katerem so zaključila, ko so ugotovila, da imajo v vseh ribarstva se tičočih vprašanjih enake nazore, da osnujejo skupen izvršilni odbor, ki naj zastopa interese vseh v njem zastopanih društev. V ta izvršilni odbor so vstopili za celjsko ribarsko društvo predsednik g. dr. Josip Kotnik in tajnik g. Anton Zorko, za ljubljansko ribarsko društvo predsednik g. Rasto Pustoslemšek in podpredsednik g. Ivan Bogataj, za mariborsko ribarsko društvo predsednik g. Viktor Cotič in tajnik g. dr. Igo Fludernik in za Udruženje lastnikov ribarskih revirjev predsednik g. inž. Fran Tavčar in g. inž. Fran Pahernik. Imenovana ribarska društva so sklenila naznaniti ustanovitev tega skupnega izvršilnega organa, ki si je izbral za svojega predsednika g. inž. Frana Tavčarja, kr. ministrstvu za poljedelstvo in vode ter kr. banski upravi v Ljubljani in naprositi v posebni vlogi ministrstvo, da pošlje izvršilnemu odboru v roke predsednika g. inž. Frana Tavčarja, ako mogoče, takoj osnutek za novi ribarski zakon, veljaven za vso kraljevino, da ga s strokovnega stališča pregledajo in izreko o njem svoje mnenje.

Odvetnik

dr. Josip Godnič

je z 8. majem t. l. otvoril

odvetniško pisarno

na Vranskem

c **Iz poslovnega sveta.** Juvelir gospod Rafko Salmič je v zadnjem času moderniziral svoje podjetje in do cela prenovil trgovino, ki nudi veliko zalogo prvovrstnega blaga v bogati izbiri. Opozarjamo na današnji oglas.

c **Izstop iz našega državljanstva.** 30-letna zasebnica Frančiška Costa-Kuhn, bivajoča v Budimpešti in pristojna v mesto Celje, je vložila pri predstojništvu mestne policije v Celju prošnjo za odpust iz našega državljanstva, ker želi sprejeti avstrijsko državljanstvo.

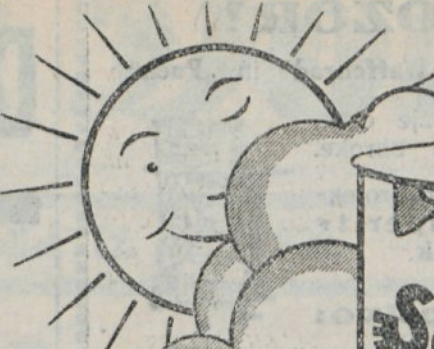
Vsak gospod

mora pregledati pred nakupom klobuka ali kape ogromno zalogo veletrgovine STERMECKI. Uverili se boste o bogati izbiri kap, najmodernejših klobukov in tisoč drugih predmetov, kateri se Vam nudijo mnogo ceneje kakor kjerkoli. Navadni klobuk Din 85, boljši 72, 78, modni 84, fini 95, iz zajčje dlake 119, lovski 77, dečki 35, slamnik 20, 30, 60, za dečke 17, za deklice 12, športne kape od Din 25 dalje. Nakup neprisljen. Trgovski dom

R. Stermecki, Celje.

ZVEČER za namakanje

ZJUTRAJ za izkuhanje

ŽENSKA HVALA

TERPENTINOVNO MILO

pa je pranje gotovo!

c Nekoliko pojasnila o zvočnem filmu. Ker so se tudi Celjani začeli v zadnjem času zanimati za zvočni film, je gotovo potrebno pojasniti, kaj je zvočni film in kakšni so zadevni stroški. Razlikujemo 100- in 50-odstotne zvočne filme. Pri prvih (pojoči, govoreči in zvočni silm) se vse govori, poje in sliši vsak šum n. pr. žvižg lokomotive, ali sirene, vihar, brnenje letala. Za predvajanje zvočnih filmov so potrebne posebne aparature, ki so po kakovosti cenejše in dražje. Imamo takozvane »Nadelton« in »Lichtton« aparature, prve z velikimi ploščami, sličnimi gramofonom, druge pa imajo v filmu poleg navadne perforacije, ki vleče film, še eno manjšo za zvok. Najboljša zvočna aparatura je doslej vsakakor Western Electric, ki jo ima tudi Kino Matica v Ljubljani, stane pa 1 milijon dinarjev. Slabše in nesigurne so cenejše in se dobijo že za 200 do 300.000 Din. Vse te aparature se morajo amortizirati v kratkem času, najkasneje v 1 do 2 letih, ker se zvočni filmi in aparature neprestano izpopolnjujejo in modernizirajo. Zvočni filmi so zelo dragi, zato je vstopnina v zvočnih kinih močno zvišana, v večjih mestih za 50 do 70%, v manjših seveda še več, v Celju pa bi bila zvišana gotovo za 100 odstotkov. Vzrok temu je velika investicija in pa manjše število obiskovalcev v malih mestih. Izkazalo se je že, da se te velike investicije ne izplačajo skoro nikjer, gotovo pa ne v manjših mestih. Dokaz zadnja dva slučaja v Beogradu, ko je zvočni film povzročil polom kinopodjetja. Za Celje je uvedba zvočnega filma vsakakor preuranjena. Vsakdo, ki bi si v sedanjih razmerah nabavil recimo tudi najcenejšo aparaturo, mora računati z občutno izgubo zaradi ogromne investicije, zelo dragih filmov in zlasti zaradi velike denarne krize, ki je v Celju najobčutnejša. V začetku bi pač vse vrelo v kino, ko bi bila radovednost utešena, bi pa začel obisk padati, kar se opaža tudi v drugih mestih. Uvedbo zvočnih filmov zelo forsirajo razne filmske tvrdke, v mnogih slučajih po svojih eksponentih, ki imajo edine dobiček od tega. V malih mestih, kjer se gledališča itak bore za obstanek, je zvočni film njihov največji konkurent. Zaenkrat bi bilo treba počakati, dokler ne bodo cene aparaturne in zvočnega filma znatno padle. Zelo verjetno pa je, da nemi film ne bo podlegel zvočnemu, kar je potrdil nedavno tudi znani ruski filmski igralec Ivan Možuhin, ki je izrazil svoje prepričanje, da se bo nemi film tako izpopolnil, da se bo lahko kosal z zvočnim.

c »Slovenski hmeljar«. Te dni je izšla v Celju prva številka »Slovenskega hmeljarja«, glasila Hmeljarskega društva za Slovenijo, z naslednjo vsebino: Ban inž. Dušan Serneck: Hmeljarjem! — Na pot! — Inž. Josip Teržan: Zakaj je potreben »Slovenski hmeljar«. — Savinjski: Kako je bilo, kako je in kako bo. — Dipl. inž. Janko Dolinar: Bolezni in škodljivci hmelja. — Razno. — Vprašanja in odgovori. — Hmeljarska poročila. — Za razvedrilo. — Žeteli je, da bi se ta list, ki so ga hmeljarji že dolgo

pogrešali, razvil po vsebini in obsegu, ker je to v velikem interesu našega hmeljarstva. List pa mora biti seveda strogo objektivni, ker bi drugače ne imel pomena.

c Iz policijske kronike. Mlada kradljivka. V sredo 7. t. m. ob 16.45 se je približala 7-letni hčerki primarija g. dr. Rajšpa Silvi neka 8 do 9 let stara deklica in jo nagovarjala, naj ji pokaže zlato verižico z obeskom, ki jo je imela Silva okrog vratu. Ker ni hotela ustreči neznani deklici, ji je ta urno snela verižico z vratu in s plenom pobegnila. Verižica je bila vredna 200 Din. — Nepošten vajenec. Dne 5. t. m. zjutraj je pobegnil 17-letni pekovski vajenec Josip L. od svojega mojstra g. Lesjaka na Miklavškem hribu. Pred pobegom pa je ukradel mojstru par čevljev in hlače, pomočniku Francetu Pobcu rujavo aktovko in 180 Din, razen tega pa je še vzel s seboj 175 dinarjev, ki jih je prejšnji dan kasiral za mojstra pri raznih strankah. Skupna škoda znaša 705 Din. — Dve Amazonki. Na Krekovem trgu sta se spri in stegli 55-letna Magdalena P. in Marija S. Marija je bila menda bojevitejša in je Magdaleno s pestmi in nohti lahko ranila na obrazu. — Dve izgubi. V soboto 3. t. m. je bila izgubljena na poti od gimnazije do Kersnikove ulice jeklena ura, vredna 200 Din, v nedeljo 5. t. m. dopoldne pa na poti od Vodnikove ulice po Kralja Petra cesti, Glavnem trgu, Gosposki ulici, Dečkovem trgu in Ljubljanski cesti do Trubarjeve ulice damska zlata ura, vredna 500 Din.

c Tombola Podpornega društva za revne otroke v Gaberju je preložena na nedoločen čas. Novi datum tobole bo pravočasno objavljen. — Odbor. 336

c Stanovanja za letoviščarje. — Stranke, ki imajo na razpolago stanovanja za letoviščarje, naj izvolijo poslati svoje prijave Tujsko-prometni pisarni v Celju v poslopiju Prve hrvatske štedionice. 337

c Povišanje carine na kavo. Mestno načelnštvo v Celju razglasi s 3. majem 1930: Po naročilu kr. banske uprave v Ljubljani od 16. 4. t. l. št. VII—6748 se objavlja: Z naredbo ministrstva financ z dne 28. III. 1930 št. 11600/IV se je z dnem 1. aprila 1930 določila uvozna carina na kavo v sledeči izmeri: surova kava 140 dinarjev od 100 kg, mleta in pražena kava 200 Din od 100 kg, na čaj 240 dinarjev od 100 kg. Trgovci, ki se bavijo s trgovino kave in čaja, morajo svoje zaloge na teh predmetih po stanju z dne 1. aprila t. l. prijaviti pristojnemu oddelku finančne kontrole, ako znaša zaloga kave nad 5 kg in zaloga čaja nad 1 kg, v svrhu plačila razlike na carini. V primeru, da se zaloga ne prijavi, ali če se ne prijavi vsa zaloga, se neprijavljena množina zapleni, poleg tega pa se bo proti krivcem uvedlo kazensko postopanje. Razliko na carini se mora plačati takoj, sicer se bo izterjala prisilnim potom.

c Nočno lekarniško službo ima od sobote 10. t. m. do vštete petka 16. t. m. lekarna »Pri orlu« na Glavnem trgu.

c Gasilno društvo v Celju. Tedenško službo ima od nedelje 11. t. m. do vštete sobote 17. t. m. III. vod pod poveljstvom g. E. Bandeka.

c Dunajska vremenska napoved za soboto 10. maja: Nevarnost mraza v severnih Alpah, na vzhodnem robu Alp menjajoča, a pojemajoča oblačnost, hladno vreme, v južnih Alpah bo oblačnost naglo pojemala.

Sokolstvo

Iz uprave Celjske sokolske župe

Zbor društvenih načelnikov in načelnic.

V nedeljo 4. maja se je vršila II. seja tega zbora. Zastopanih je bilo 19 društev, odsotna Gornjičgrad, Mozirje, Petrovče in Vojnik, kar je obžalovanja vredno, ker so se na seji obravnavale važne zadeve. Glavni predmet razprav je bil župni zlet, župne tekme in I. jugosl. vsesokolski zlet v Beogradu. O pripravah in nalogah, spojenih s temi prireditvami, je poročal br. župni načelnik. Društveni zastopniki so poročali o uspehih, ki so jih dosegli oziroma, ki jih upajo doseči pri navedenih sokolskih prireditvah.

Nekaj društev je že prijavilo svoje letošnje nastope. 3. avgusta so javni nastopi na Polzeli, v Rimskih toplicah in St. Jurju, 10. avgusta v Laškem, 17. avgusta v Zagorju ob Savi.

Župni prednjak.

Pri Sokolski župi Celje je s 1. majem nastopil službo župnega prednjaka br. Stanko Burja iz Ljubljane. Župi je s tem zagotovljeno uspešno delo in napredek v pogledu telesne vzgoje članstva, naraščaja in dec vseh v župi včlanjenih društev.

Ogromna izbira

Najnižje cene

Darila za birmo
ure, zlatnina, srebrnina itd.

R. SALMIČ I. d.

Celje, Narodni dom

Naznanilo.

Cenj. občinstvu vliudno naznanjava, da sva s 1. majem t. l. prevzela »Gozdno restavracijo« v Celju.

Potrudila se bova cenj. goste kar najbolje postreči ter zagotavlja točno in solidno postrežbo. Mrzla in topla jedila ter pristna domača vina. Vsak dan sveže pivo.

Za obilen obisk se priporoča

I. in Jožefa Zagradišnik.

Barve

I. Ravnikar, Celje

Lastni električni mlini za oljnate barve in lake

3-50

Prevzemam in izvršujem slej kot prej vsa steklarska dela pri novih stavbah, popravilih, adaptacijah itd. ter kritje streh in nadsvetlob z žičnatim ali robotim steklom z garancijo. Največja zaloga čeških šip, dobava ogledal po tovarniških cenah.

M. RAUCH, CELJE, Prešernova ul. 4

Ustanovljeno leta 1843.

Nobene podružnice.

Kino

Mestni kino Celje. Petek 9. maja: »Kraljica Pariza«. Veličastna revija v 7 dejanjih, prepletena s skrajno napeto dramo. V glavnih ulogah slovita mulatka Josefina Baker in največje francoske krasotice. Izredno lep in razkošen film. Za mladino strogo prepovedano. — Sobota 10. in nedelja 11. maja: »Rdeča burja«. Ruski velefilm v 7 dejanjih. V glavnih ulogah John Barrymore, znan iz velefilmov »Pesnik vagabund«, »Don Juan« in »Casanova« in Camilla Horn, znana iz »Fausta«. Dejanje se vrši v carski Rusiji, med rusko revolucijo in po vojni. »Rdeča burja« je film velikega formata. — Pri vseh predstavah se predvaja kot dodatek najnovejši Ufa-žurnal.

Radensko vodo piti,
pomeni zdrav in mlad ostati.

Drago GAMS

Celje - Gaberje 91.

ZASTOPSTVO

Puch, Styria in Dürkopp koles
ter **Ariel motrojev.**

PRODAJA

10-7

šivalnih strojev
in vseh posameznih delov
za šivalne stroje in kolesa
po najnižji ceni.

POPRAVILA vseh navedenih predmetov
se izvršujejo STROKOVNO.

KOLESARJI - POZOR!

Prispeli so najnovejši modeli koles znamke „Waffenrad“ in „Puch“

Največja reparacijska delavnica, velika zaloga sestavnih delov.

Največja izbira, najnižje cene, tudi proti plačilu na obroke.

Parna vulkanizacija in protektiranje. Zaloga »Semperit« avtopnevmatik.

Glavno zastopstvo:

A. NEGER, CELJE, Gosposka ul. 32

Vsi stroji so za vezenje pripravljeni. Pouk zastoj.

Birmanska darila

ure, verižice, zapestnice, uhane, ovratne verižice, obeske najceneje priporoča vsem botrom in botricam

Štefan Ferant

urar — zlatar

CELJE, Prešernova ulica 21.

Franc Strupi v Celju

Vam priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene ter porcelanaste posode, svetilnik, okvirjev za podobe, ogledal, raznovrstnih šip itd.

50—45

Prevzema vsakovrstna steklarska dela.

Odvetnik

dr. Fran Terčič

naznanja, da je otvoril pisarno v Šoštanju, Mestni trg.

„PFAFF“ šivalni stroj

popolnoma nov, nerabljen, se s pustom proda. Naslov v upravi.

Kupujemo stalno in plačamo dobro: Lapuh, preselco, brezovo perje, koprivne korenine, tisoč rože, valdmajster, brinjev les olupljen in cepljen. Vse mora biti posušeno v senici in zbrano.

Drogerija Sanitas, Celje, Aleksandrova ulica 5.**Stanovanje**

obstoječe iz 4 sob, kopalnice, kuhinje in s pritliklinami se odda s 1. junijem 1930. Naslov v upravi.

Kranjske klobase

sir, salamo, sardine, pastete ter vse vrst specorijske in delikatesno blago priporoča

KAROL LOIBNER, (Pri zvoncu) CELJE, Kralja Petra cesta 17 in Samostanska ulica šte. 4.

Sprejme se

šofer

domačin, zanesljiv, popolnoma izvežban v šoferstvu in ključavničarstvu za 3 tonski tovorni Ford-avto. Poleg šoferskih poslov bi opravljal tudi razna manjša ključavničarska dela. Pismene ponudbe na vodstvo glavne zaloge pivovarne »Union« v Celju.

ŠOFER

za poltovorni avto se išče. Nastop službe takoj. Plača po dogovoru. Naslov v upravi.

Naznanjam vsem cenj. strankam in prirediteljem tombol, da imam v zalogi najcenejše pohištvo. **JOŽEF STERNAŠA**, Celje—Zavodna 68 (Pri ribniku).**Vrt za sočivje**

in mala hišica v sredini mesta se odda v najem posebej ali skupno. Dolgo polje 3., I. nadstr.

Oprsniki in podveze za nogavice

velika izbira kleklanih čipk in motivov.

Pavla SLUGOVA, Celje, Vodnikova ulica.**Moder vitrijol**

(znamke Montecatini)

Žveplo Ekstra za vinograde Saloldin Antichlor za vinograde Sulcol za vinograde Rafija, najboljša kakovosti Trtni gumi, la Pirelli

se kupi najbolje pri

G. Stiger, Celje.**KINA-VINO z železom**

„Eritrocit“

proti slabokrvnosti in bledičnosti, za oslabele in rekonvalescente.

Stara lekarna »Pri orlu« Mr. Ph. Ivo Tončič CELJE, Glavni trg — Aleksandrova ulica.

Inserenti, poslužujte se „NOVE DOBE“!

USTANOVljena LETA 1881.

Celjska posojilnica d. v Celju

v lastni hiši Narodni dom

Sprejema hranilne vloge od vsakogar, jih obrestuje najugodnejše, nudi popolno varnost in izplačuje točno. — Izvršuje vse denarne posle, kupuje in prodaja tuj denar ter čeke na inozemstvo. Izdaja Uverenja za izvoz blaga.

Za varnost hranilnih vlog jamči poleg lastnega aktivnega premoženja po Din 100,000.000 — še lastna glavnica in rezerve, ki znašajo skupaj nad Din 14,500.000 —.

PODRUŽNICI:

MARIBOR

Aleksandrova cesta št. 11.

ŠOŠTANJ

(v lastni hiši)

Samo na veliko! **KAVO** Samo na veliko!

praženo in surovo, od najcenejše do najfinejše vrste nudi po najnižjih konkurenčnih cenah

Alojz Mastnak

CELJE, KRALJA PETRA C. 22

veletrgovina kolonijalnega in specerijskega blaga

Lastna pražarna kave

Mlin za dišave

Prepričajte se! Cenj. občinstvo vljudo opozarjam, da imam v svoji hiši v CELJU, KRALJA PETRA C. 37.

lasno mesarstvo, prekalevalnico in gostilno pri „Jelenu“

z izborno kuhinjo. Cene konkurenčne. Specijaliteta blaga zjamčena. Prodaja blaga na drobno in debelo.

Za obilen obisk se priporoča

Josip Gorenjak

1. aprila se je pričela

velika prodaja v znani konfekcijski in modni trgovini **T. KUDER nasl.**

50-48

D. CERLINI

CELJE, GLAVNI TRG ŠTEV. 14

Spomladanski plašči, obleke, predpasniki, fantovske obleke, dekliške obleke, srajce, kravate, čepice, klobučki. — Velika izbira »PEKO« čevljev, svila, popelini, blago za plašče in bluze.

Velika izbira, nizke cene!

Strogo solidna postrežba.

Vinko Kukovec, obl. konces. mestni tesarški mojster na Lavi

pri Celju izvršuje vsakovrstna tesarstva dela, moderne stavbe, ostrejša za hiše, vile, tovarne in cerkve, strope in razna tla, paviljone, verande, stopnice, ledenice in ograje. — Gradnja mostov, mlinov in jezov.

Parna žaga in lesna trgovina, Lava pri Celju.

Čekovni račun šte. 14.737

Gramofoni in plošče

iz tovarne Edison Bell-Penkala Ltd. kakor tudi plošče »His Master's Voice« in »Columbia« katere vodi imenovana tovarna na zalogi se dobijo proti gotovini in po zelo ugodnih obrokkih pri

Goričar & Leskovšek, Celje

knjigarna in veletrgovina s papirjem, pisalnimi in risalnimi predmeti.

Kmetska posojilnica za celjsko okolico v Celju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

Pisarna v Prešernovi ulici 6

Hranilne vloge obrestuje po 6—8 % čistih, brez rentnega davka.

Pri naložbi Din 50.— se dobi nabiralnik na dom.